

# КАЗАХСТАН УЛСЫН ГАЗРЫН ХЭВЛИЙ, ТҮҮНИЙГ АШИГЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬ: 2010, 2017 ОНЫ ХУУЛИЙН ХАРЬЦУУЛАЛТ

Харьцуулсан судалгаа

Судалгааны код: СТ-18/205

## АГУУЛГА

Нэг. Казахстан Улсын газрын хэвлий, түүнийг ашиглах хууль тогтоомжийн хөгжил

Хоёр. 2017 онд батлагдсан Газрын хэвлий, түүнийг ашиглах тухай хуулийн ерөнхий танилцуулга

- Хуулийн төслийн зорилго
- Хуулийн зорилго, зорилт
- Хуулийн зарчим
- Газрын хэвлийг ашиглах тогтвортой байдлын баталгаа
- Хууль хүчин төгөлдөр болох
- Газрын хэвлийн өмчлөл
- Хуулиар зохицуулагдсан газрын хэвлийн нөөц
- Газрын хэвлийг ашиглах үйл ажиллагааны төрөл
- Геологийн мэдээлэл авах боломж

Гурав. 2010, 2017 оны Газрын хэвлий, түүнийг ашиглах тухай хуулиудын харьцуулалт

- 2010, 2017 оны хуулиудын бүтцийн харьцуулалт
- Газрын хэвлийг ашиглах эрх
- Газрын хэвлийг ашиглагчийн эрх, үүрэг
- Газрын хэвлийг ашиглалтын салбар дахь
- төрийн байгууллагуудын тогтолцоо

## Судалгааны хураангуй

Бүгд Найрамдах Казахстан Улсын Газрын хэвлий, түүнийг ашиглах тухай хууль тогтоомжийн хөгжлийг хэд хэдэн үе шатанд хуваан үздэг. Тус улсад газрын хэвлийг ашиглахтай холбоотой харилцааг зохицуулсан бие даасан хууль батлагдсанаас хойш эрх зүйн орчныг чангатгасан, үүний дараа гадаадын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх зорилгоор эрх зүйн орчныг либералчласан, харин сүүлийн шинэчлэлээр газрын хэвлийг ашиглах эрх олгох тогтолцоог шинэчилсэн зэрэг өөрчлөлтүүдийг олон удаа хийж байна.

Хамгийн сүүлд Газрын хэвлий, түүнийг ашиглах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг 2017 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдөр баталсан.

Ашигт малтмалын тухай хууль тогтоомжид “газрын хэвлий” гэсэн нэр томъёог ОХУ болон Армен, Беларусь, Гүрж, Казахстан, Узбекистан, Украин зэрэг хуучин Зөвлөлт Холбоот Улсын бүрэлдэхүүнд байсан орнуудад түгээмэл хэрэглэдэг байна.

Казахстаны Газрын хэвлий, түүнийг ашиглах тухай хуулийн 2.1-д энэ хуулийн үйлчлэх хүрээг заасан байна. Энэ хуулиар газрын хэвлийг ашиглах горим, газрын хэвлийг ашиглалтын салбар дахь төрийн удирдлага, зохицуулалтыг хэрэгжүүлэх журам, газрын хэвлийг ашиглах эрх үүсэх, хэрэгжүүлэх, дуусгавар болох, газрын хэвлийг ашиглагчийн эрх зүйн байдал болон явуулах үйл ажиллагаа, газрын хэвлий ашиглалт болон газрын хэвлийг ашиглах эрх болон бусад харилцааг зохицуулсан.

Шинэ хуулийн зохицуулалт нь дэлхийн шилдэг туршлагад нийцсэн, Казахстан Улсын газрын хэвлийг ашиглах салбарын өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлсэн бөгөөд хөрөнгө оруулалтыг татахад томоохон ахиц дэвшил гаргах, шинэ ордыг нээх, нэмэлт ажлын байр бий болгох эрх зүйн үндэс болно хэмээн үзэж байна.

Хөрөнгө оруулалтын таатай орчинг бүрдүүлэхийн тулд Газрын хэвлий, түүнийг ашиглах тухай хуулийг бүтцийн хувьд системчлэн, агуулгын хувьд дараахь томоохон өөрчлөлтүүдийг оруулсан байна. Үүнд:

- тогтолцооны хувьд, төрийн байгууллагууд газрын хэвлийг ашиглах үйл ажиллагааг чиглэл тус бүрээр хариуцаж ажиллах;
- тусгай зөвшөөрөл, гэрээний нөхцлийн хэрэгжилтэд хяналт тавих журмыг тусгах;
- төрийн давуу эрх зөвхөн нүүрсустөрөгч, уран зэрэг стратегийн ач холбогдолтой салбаруудад хамаарах;
- газрын хэвлийг ашиглах нөхцлийг тогтвортой байлгах баталгаа гаргах,
- газрын хэвлийг ашиглах эрх олгох журмыг тогтоохдоо үйл ажиллагааны онцлогоос нь хамааруулан тусгай зөвшөөрөл, гэрээний тогтолцоог хэрэглэх;
- геологи, газрын хэвлийг ашиглалтын талаарх мэдээлэл

- Газрын хэвлийг ашиглалтын салбар дахь төрийн удирдлага

Ашигласан материал

Улаанбаатар  
2018 он

- авах боломж;
- гар аргаар хатуу ашигт малтмал олборлох харилцааг зохицуулах;
- газрын хэвлийг ашиглагчийн нийгмийн хариуцлагын үүргийг тодорхой болгох;
- дотоодын зах зээлийг түүхий эдээр хангах;
- гэрээний дагуу газрын хэвлийн талбайг өөрчлөх зэрэг асуудлуудыг тусгасан.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН СУДАЛГАА, МЭДЭЭЛЭЛ, ЛАВЛАГААНЫ АЛБА